

បង្រៀមណ្ណាល័យកសាងកម្ពុជា

**សម្ភាសជាមួយឈ្មោះ ចាន់ ភឹម ភេទប្រុស អាយុ៥៥ឆ្នាំ ក្រៅប្រវត្តិរូប
មុខងារសព្វថ្ងៃ: ជាងសិប្បកម្ម
រស់នៅភូមិស្រះឈូក ឃុំត្រពាំងច្រើន ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តខត្តរមានជ័យ
ថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨
សម្ភាសដោយ: ឡុង ដានី**

ដានី : អត់ទោសដំបូងខ្ញុំចង់ស្គាល់ឈ្មោះអ អ៊ីឈ្មោះអីដែរ?

ភឹម : បាទ! ខ្ញុំឈ្មោះចាន់ ភឹម ។

ដានី : ឈ្មោះចាន់ ភឹម?

ភឹម : បាទ!

ដានី : អាយុប៉ុន្មានហើយ?

ភឹម : អាយុ៥៥ឆ្នាំ ។

ដានី : អ៊ីមានស្រុកកំណើតកើតជាទីណាដែរ?

ភឹម : ខ្ញុំកំណើតកើតនៅខេត្ត ។

ដានី : នៅភូមិអីទៅ នៅខេត្ត?

ភឹម : ខេត្តនៅក្រាំងភ្នំ ។

ដានី : ក្រាំងភ្នំ ឃុំអីទៅ?

ភឹម : ឃុំវាលពន្លឺ ។

ដានី : ឃុំវាលពន្លឺ ស្រុកខេត្ត?

ភឹម : បាទ! ស្រុកខេត្ត ។

ដានី : ឪពុកម្តាយឈ្មោះអីទៅ?

ភឹម : ឪពុកម្តាយស្លាប់អស់ ។

ដានី : គាត់ឈ្មោះអី?

ភឹម : ឪពុកឈ្មោះភួង ។

ដានី : ម្តាយ ?

ភីម : ម្តាយក៏ស្លាប់ ។

ដានី : គាត់ឈ្មោះអីដែរ ?

ភីម : ពាន ។

ដានី : មានបងប្អូនប្អូននាក់ដែរ ?

ភីម : បងប្អូនតែម្នាក់ឯង ក្រៅពីនឹងស្លាប់អស់ ។

ដានី : អញ្ចឹងខ្ញុំចង់ឲ្យអ្វីរៀបរាប់ប្រវត្តិពីជីវិតអ្វីគ្រួសារ ។ តាំងពីក្មេងរហូតដល់ឆ្នាំកាត់ក្នុងសម័យព្រះរាជវង្សា រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន អ្វីអាចរៀបរាប់ ?

ភីម : ជម្រាបលោកកាលពីក្មេង កាលពីដើមឡើង មុនឆ្នាំ១៩៧០ ខ្ញុំនៅជាមួយឪពុកម្តាយ មានឪពុកមានម្តាយដែរ ហើយរបររកស៊ីខ្ញុំឡើងតែភ្នំតេជេ ធ្វើស្រែធ្វើចំការនឹង ។

ដានី : ម៉េចទៀតទៅ ?

ភីម : មានអីទៀត ។

ដានី : បាទ! បន្ទាប់ពីឡើងភ្នំតេជេហើយ យ៉ាងម៉េចទៀតទៅ ?

ភីម : ដល់តែពេលយើង៧១ ៧២ ជិតសម័យសង្គ្រាមកើតឡើង ក៏ខ្ញុំជំនាន់នឹងគេថាធ្វើបដិវត្តក៏ធ្វើនឹងគេទៅ ។

ដានី : ស្ម័គ្រចិត្ត ?

ភីម : ស្ម័គ្រចិត្តអីគេបង្ខំ ដោយសារសមាគមន៍ក្រុងភូមិគេមិនឲ្យនៅ ខ្ញុំអត់មានការពិតខ្លួនខ្ញុំអត់មានអ្នកណាបម្រើឪពុកម្តាយទេ តែដល់ដូចជាតែម្នាក់ឯង ឪពុកម្តាយគាត់ចាស់ ។ ដល់យើងនៅមិនបាន គេកសាងគេអីច្រើនយើងក៏មកចូលធ្វើនឹងគេទៅ តាំងពីជំនាន់នឹងមក ៧៣ ។

ដានី : ចូលឆ្នាំប្អូន ?

ភីម : ៧៣ ។

ដានី : ចុះពី៧១ ៧២ធ្វើអី ?

ភីម : ធ្វើស្រែ ទៅបួស កាល៧១ ៧២បួស ។ ៧៣នឹងសឹក ។ គេនៅដូចមិនបានក៏គេឲ្យធ្វើបដិវត្តក៏មកនឹងគេ ។

ដានី : បដិវត្តធ្វើនៅណាខ្លះទៅ ?

ភីម : ធ្វើនៅស្រុកនឹង ។

ដានី : ធ្វើរហូតដល់ពេលណា ?

ភីម : ពេលដល់រហូតដល់៧៥ ។

ដានី : ៧៥ ពូនៅណាទៅ?

ភីម : ៧៥ យើងគេរំដោះភ្នំពេញមក ខ្ញុំក៏គេឲ្យចូលមកភ្នំពេញមក នៅធ្វើសហករណ៍នៅភ្នំពេញ នឹងម៉ង់ ។

ដានី : ភ្នំពេញធ្វើសហករណ៍នៅណា?

ភីម : នៅភ្នំពេញនឹងម៉ង់ ។

ដានី : នៅភ្នំពេញ នៅម៉ូណា?

ភីម : កាលនឹងនៅអាដូរពេទ្យលោកសង្ឃៗ គេឲ្យនៅម៉ូនីង ។

ដានី : អង្គភាពអីគេអានីង?

ភីម : ខ្ញុំអង្គភាព កាលនឹងអង្គភាពពួកទ័ពដែរ តែគេឲ្យខ្ញុំពិការនឹងគេឲ្យទៅនៅនឹង ដល់ខ្ញុំពិការទៅគេ ឲ្យទៅនៅភ្នំពេញនឹងឯង ពិការនឹងត្រូវនេះឆ្ងាយមកនេះបាក់ដៃ ។

ដានី : ពិការតាំងពីឆ្នាំណា?

ភីម : អានីងតាំងពី៧៤ ។

ដានី : ៧៤?

ភីម : បាទ! ដល់បាក់ដៃទៅគេឲ្យទៅនៅនឹងទៅ ។

ដានី : ពិការនឹងកាលពេលវែងជាមួយ?

ភីម : គ្រាប់ច្នោងៗ ៦០ ។

ដានី : គ្រាប់ច្នោងខាង លន់ លន់?

ភីម : បាទ! ខាងហ្នឹង ។

ដានី : ដល់ឆ្នាំ៧៥ ធ្វើការនៅសហករណ៍ ធ្វើស្រែ ធ្វើអី?

ភីម : បាទ! ហ្នឹងឯង ។

ដានី : នៅខាងពេទ្យលោកសង្ឃ?

ភីម : បាទ! នៅខាងពេទ្យលោកសង្ឃ ។

ដានី : អានីងក្រុមពិការ?

ភីម : បាទ! ពិការ ។

ដានី : ពេលធ្វើការនៅសហករណ៍ នៅក្រុមពិការនឹង លោកពូមានធ្លាប់ជួបព្រឹត្តិការណ៍អីខ្លះទេ?

ភីម : អត់ទេ ខ្ញុំអត់មានប្រាកដអីនៅពិការ គេឲ្យដាំបន្លែដាំអី យើងគ្រាន់ដាំហូបដាំអី យើងគ្រាន់ដាំ ហូបខ្លួនឯង ។

ដានី : មានធ្លាប់ជួបដូចថាទំនាក់ទំនងអីជាមួយប្រជាជន?

ភីម : អត់ទេ កាលនឹងអត់មានប្រជាជនទេ គេឲ្យពួកពិការខ្ញុំនឹងទៅដាំបាយដាំអី ឃើញតែពួកខ្ញុំនឹងម៉ង អត់មានអី ។

ដានី : ពិការនឹងនៅកន្លែងសហករណ៍នឹងដល់ពេលណាទៅ?

ភីម : ដល់ពេលយើងរៀនណាមួយស្រុក ។

ដានី : នៅនឹងរហូតដល់ឆ្នាំ៧៧ម៉ង?

ភីម : បាទ! ៧៧ ។

ដានី : នៅកន្លែងពិការនឹង ពូជ្ជាបង្កប់ដូចជាមកលេងស្រុក ឬក៏មក?

ភីម : អត់ទេ ជំនាន់នឹងគេមិនឲ្យយើងមក សូម្បីតែផ្ទះនឹងនៅជិតក៏គេមិនឲ្យយើងមកដែរ ដែលមែនទៅណាបែកបាក់គ្នារហូតមកដល់សព្វថ្ងៃមិនបានមកជួបទៀត ឡើងបាត់អត់ ។

ដានី : ដូចជាក្រៅពីនៅកន្លែងពិការនឹង ធ្វើស្រែ ធ្វើអី ក្រៅពីនឹងគេមានឲ្យធ្វើអីទៀត?

ភីម : អត់ទេ ដល់ពេលយើងដល់សម័យយើង៨០ ៨១ ៨២ ៨៣ហើយណា ៨៣មកក៏ខ្ញុំវាដាច់ជើងក៏អារឈើធ្វើក្រែក ខ្ញុំធ្វើសិប្បកម្ម ធ្វើជាន់ រោងជាន់ខ្ញុំប៉ុណ្ណាណា មានអាជីពមួយពិតប្រាកដនៅនឹងម៉ង ។

ដានី : នៅណា?

ភីម : នោះរោងជាន់ខ្ញុំប៉ុណ្ណាណា ខ្ញុំធ្វើបណ្តោះបណ្តាលសុទ្ធតែពួកពិការរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានអាជីពនឹងមួយច្បាស់លាស់ម៉ង ដល់អញ្ជឹងទៅកូនចៅខ្ញុំបែកទៅបានទៅកូនចៅ បានចេះទាំងអស់គ្នា ។

ដានី : ដូចជាក្នុងចន្លោះពី៧៥ មក៧៧នឹង ពូជ្ជាបង្កប់មានរាប់អានជាមួយប្រជាជន ឬក៏មានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយ?

ភីម : ៧៥ ហ្នឹង?

ដានី : ចន្លោះពី៧៥ - ៧៧?

ភីម : អត់ៗ បាន អានឹងវាដល់ពេល៧៧នឹងខ្ញុំក៏រត់មកនឹងគេមកនឹងឯង ៧៥ - ៧៧វានៅតែក្នុងពិការ ដល់៧៧ខ្ញុំរត់ឡើងភ្នំដងរែកនឹងគេដែរ ។

ដានី : ជំនាន់៧៧រត់ឡើងភ្នំដងរែកដែរ?

ភីម : បាទៗ ។

ដានី : ហេតុអ្វីបានឆ្នាំ៧៧ ពូរត់ឡើងភ្នំដងរែក?

ភីម : អី! ចុះរៀនណាមួយស្រុកនោះ បាទ!៧៧រៀនណាមួយ ។

ដានី : ចុះហេតុអ្វីបានអត់រត់ទៅផ្ទះ?

ភីម : រត់ទៅដូះឯណា បើដូះអត់ មកទាំងអស់គ្នាមក គេដាក់រទេះភ្លើងមក ពួកពិការគេដាក់រទេះភ្លើងមក ។

ដានី : គេដាក់រទេះភ្លើងមកខាងណា?

ភីម : មកបាត់ដំបងមកតាមដូរ បាត់ដំបងនឹងមក ហើយខ្ញុំធ្លាក់មកសៀមរាបចេះមក បាទ! រសាត់ៗ គ្រែងៗ មានឡានទៅណាជិះទៅនឹងគេទៅ វាដើរទៅអត់រួច ។

ដានី : ដល់ពេលរត់ភ្លើងលើភ្នំដងរែកហើយមកខាងសៀមរាបអីយ៉ាងម៉េចទៀតទៅ?

ភីម : ដល់មកសៀមរាប យើងមកដល់ មកដល់សៀមរាបនឹងយើងមកដល់ភ្នំដងរែកនឹងហើយ ភ្លើងដល់ភ្នំហើយ ។ ដល់ភ្លើងដល់ភ្នំកាលនឹងចលនាគេនឹង គេប្រាប់ឲ្យយើងធ្វើការដឹកជញ្ជូន ដឹកអីណា តែខ្ញុំវាមានអាជីពមួយ ដូចជាយើងធ្លៀតពីនឹងទៅ យើងអារឈើធ្វើគ្រែ ធ្វើអី លក់ៗ ឲ្យប្រជាជនថៃ ។ យើងកាលនឹងខ្ញុំដើរទៅជាន់មិន ឆ្នាំ៨៤នឹងខ្ញុំជាន់មិនដាច់ជើង ។

ដានី : ដល់ពេលពីឆ្នាំ៨៤អីមក ឮភ្លើងមកនេះមកធ្វើបង្កើតជាសិប្បកម្មអារឈើអីនឹង?

ភីម : បាទ! ពេលយើងធ្វើអត់មានបានអារបានអីទេ ធ្វើអារឈើតូចតាចៗ ធ្វើលក់ដើម្បីចិញ្ចឹមក្រពះ ដើររកលុយអីខ្លះ ។ ដល់ពេលខ្ញុំពិការដាច់ជើងមែនទែននេះ ឆ្នាំ៨៤នេះ បានខ្ញុំធ្វើស៊ុបតែម្តង ធ្វើបង្កើតជាក្រុមធ្វើម្តង ។

ដានី : ឆ្នាំ៨៤?

ភីម : បាទ! ៨៤ ៨៥ ចុង៨៤ ដើម៨៥ខ្ញុំដាច់ជើង ដល់ខ្ញុំជាពីជើងទៅ ខ្ញុំអត់មានមុខរបរអ្វីធ្វើ តែសិប្បកម្មរហូត ហើយបើមិនជឿលោកទៅមើលតែរោង ។ ពីមុនខ្ញុំធ្វើមិនមានគ្នា មិនតូច ទេ ៣០ នាក់នោះធ្វើៗ ជាមួយរុំឈ្មោះរុំមិញនឹង ធ្វើតែសិប្បកម្ម ។

ដានី : អញ្ចឹងពេលដែលក្រោយ៧៧ ពេលពូមកភ្នំដងរែកមកអីនឹង ពូធ្លាប់មានទំនាក់ទំនង ឬក៏ធ្លាប់ រាប់អានជាមួយប្រជាជនមកពីខាងក្នុង ឬក៏ជួបជួយពួកគាត់អីយ៉ាងម៉េចដែរ?

ភីម : បាទ! អានឹងខ្ញុំបានធ្លាប់ជួយដល់ឆ្នាំ១៩៧៦ អានឹងខ្ញុំបាន ព្រោះខ្ញុំនៅកាលនឹងខ្ញុំមានអង្គភាព ខ្ញុំនឹង គេធ្វើតុធ្វើសាឡុន ធ្វើស្តុធ្វើគ្រែធ្វើស្តុ ធ្វើគ្រែធ្វើសាឡុន ដល់ពេលហ្នឹងខ្ញុំឃើញប្រជា ជនកាលនឹងប្រជាជនដែលភៀសខ្លួនមក ប្រជាជនមកពីគេហៅពីនឹងទៅនៅតំបន់ៗ ខាងរដ្ឋ ភិបាល មានខាងខ្ញុំទេ ។ ដល់អញ្ចឹងទៅប្រជាជនមកអញ្ចឹងទៅ គេឲ្យខ្ញុំទៅដឹកអង្ករដឹកក្រណាត់ ដឹកអីទៅជួយគាត់ មានតែប៉ុននឹងឯងពីឆ្នាំ៧៦នឹង ។

ដានី : ឆ្នាំ៧៦នឹង?

ភីម : បាទ! ៧៦ ខែ៤ វាខ្ញុំចាំវាមិនសូវច្បាស់ តែកំណត់ថាប៉ុននឹងឯងវាថែមថ្ងៃ តែខ្ញុំដឹងថាទៅ ដល់ វាវិស្សាធ្លាក់ភ្លៀងខ្ញុំមកវិញ ខ្ញុំដើរឡានអត់កើត ដើរកោយន្តខ្ញុំនេះ កោយន្តវាទៅអត់

រួច វាដុះហើយ ។

ដានី : ចុះពីមុនឆ្នាំ៧៦ ពូមានធ្លាប់ជួប ឬធ្លាប់ជួយអី រាប់អានអី?

ភីម : អត់បានទេ បានខ្ញុំរិលរលំអាជ្ញាធរសិប្បកម្មនឹងនៅតែនឹង សូម្បីតែស្រែខ្លួនឯងដែល
ជិតៗនឹងអត់សូវបានធ្វើផង ។ បាទ! ហើយខ្ញុំនៅនេះអត់មានដីនឹងគេដែរ កាលជំនាន់នឹងយើង
អត់មានបានទៅចាប់ដីចាប់ដីអីណា ខ្ញុំជម្រាបបងនឹងតែទៅកាត់គិតតែពីរឿង ព្រលឹមឡើង
ម៉ោង៧-៨ធ្វើ ម៉ោង១០-១១ បាយ ហើយឈប់ធ្វើ ហើយដល់អញ្ជើញពង្រីកកូនកូនចៅ
រាល់ថ្ងៃនឹង កូនចៅដែលនៅផ្ទះជាប់ៗនេះវាបានចេះទាំងអស់គ្នាទៅ វាមានអាជីពមួយ បាន
ដល់រាល់ថ្ងៃនឹង វាបានអាជីពនឹងហើយសម្រាប់ខ្ញុំពិការចិញ្ចឹមជីវិត ។

ដានី : កាលពីឆ្នាំ៧៦ ដែលពូថាធ្លាប់ជួយប្រជាជននឹង ជួយយ៉ាងម៉េចអាចពូជួយរៀបរាប់ឲ្យលំអិត
តិច?

ភីម : បាទ! ពេលនឹងខ្ញុំចេះទេ ព្រោះទៅជួយកាត់នឹងឃើញកាត់ដូចថាមកពីក្នុងមកៗ កាលនឹងវា
ជាងកាលនឹងប្រហែលជិត១០០ នាក់ដែរនឹង ៧០-៨០ នាក់ដែរនឹងប្រជាជន ហើយខ្ញុំឃើញ
កាត់មកអញ្ជើញទៅ ខ្ញុំមានអង្ករមានក្រណាតមានអីសុំគេយកទៅៗជួយ មានតែប៉ុន្តែនឹងឯងបាន
ម្តងនឹងឯងជួយកាត់ ។

ដានី : ប្រជាជន១០០ នាក់មកពីខាងក្នុងមកនឹង?

ភីម : ប្រហែល៧០-៨០ នាក់មានស្រីមានប្រុស ប្រុសតិចទេតែស្រីៗ ។

ដានី : តាមកាត់ជិត៨០ នាក់នឹងមកៗពីខាងណា?

ភីម : មកៗពីខាងកោកស្រុក កោកបុស្សីនឹង ។

ដានី : មកពីកោកស្រុក កោកបុស្សី?

ភីម : បាទ! ស្រុកវ៉ារិន ។

ដានី : មូលហេតុអីបានកាត់មក?

ភីម : កាត់រត់មក កាត់ភៀសខ្លួនដូចថាវាវៃគ្នានៅក្នុងភូមិកាត់ៗ រត់មក មានសង្គ្រាមកើតនៅក្នុង
ភូមិកាត់ៗ រត់ចេញមក ។

ដានី : មានសង្គ្រាមអញ្ជើញកាត់រត់ចេញមក?

ភីម : បាទ! ដល់កាត់រត់ចេញមកៗ អត់បាយអត់ទឹក ។

ដានី : មកៗកាត់នៅកន្លែងណា?

ភីម : នៅទំនប់ថ្មីៗ យើង ។

ដានី : ក្នុងស្រុកអន្លង់វែងយើងដែរ?

ភីម : បាទ! ក្នុងស្រុកអន្លង់វែងយើងដែរ ។

ដានី : មកទំនប់ថ្មី?

ភីម : បាទ! ទំនប់ថ្មីយើងទំនប់ ។

ដានី : ដល់ពេលមកអញ្ចឹង ពូជចង់ដោយចិត្តខ្លួនយើងជួយគាត់ដោយចិត្តខ្លួនឯងឬក៏គេអង្គភាពគេ?

ភីម : គេអង្គភាពគេឲ្យដឹកទៅជួយ ។

ដានី : អង្គភាពគេឲ្យដឹកទៅជួយ?

ភីម : បាទ! អង្គភាពគេឲ្យប្រើខ្ញុំទៅ ព្រោះខ្ញុំវាអាជីបការងារនេះទេ ដល់គេអត់មនុស្សប្រើ គេប្រើខ្ញុំទៅ ប្រើខ្ញុំឲ្យយកអង្ករ យកក្រណាត់យកអីទៅឲ្យប្រជាជននឹង ។ ហើយប្រជាជន គាត់អត់យូរគាត់អត់មានឆ្នាំងដាំអី ខ្ញុំក៏យកទៅឲ្យបានម្តងនឹងឯង បានពេលនឹងប្រជាជនគាត់អរគាត់បានស្គាល់រាក់ទាក់គ្នាទៅ រាប់អានគ្នាជាបងប្អូននៅពេលថ្ងៃ តែឥឡូវមិនដឹងទៅណាទៅណែអត់ទេ វាបែកបាក់គ្នា ។ ខ្ញុំមិនដែលបានទៅដល់ដូះគាត់ គាត់ក៏មិនដែលមកដូះខ្ញុំប្រជាជន ។

ដានី : ពេលដែលពូជដឹកអង្ករ ដឹកក្រណាត់ឲ្យនឹង ដូចថាយើងត្រូវបែកឲ្យពួកគាត់យ៉ាងម៉េចដែរ?

ភីម : បែកឲ្យម៉ាក្រួសារឆ្នាំងមួយ ឆ្នាំងដាំបាយស្នូ ឆ្នាំងដាំបាយ អង្ករម្នាក់ម៉ាកំប៉ុង បើម្នាក់ម៉ាខែអញ្ចឹងទៅឲ្យគាត់ម្នាក់៦០ កំប៉ុងអញ្ចឹងទៅ ឲ្យ៦០ កំប៉ុង ។

ដានី : ម្នាក់៦០ កំប៉ុង?

ភីម : ម្នាក់៦០ កំប៉ុងក្នុងម៉ាខែម្នាក់ ហើយខ្ញុំទៅពេលនឹង ខ្ញុំទៅបានម៉ាខែទេ ខែ៤ ខែ៥នឹងខ្ញុំត្រឡប់មកវិញ ព្រោះខ្ញុំការងារនៅនេះ ។

ដានី : បែកឲ្យគាត់?

ភីម : បាទ! បានម៉ាខែ ។

ដានី : គាត់នឹងមកស្នាក់នៅប៉ុន្មាន?

ភីម : នៅយូរ នៅទើលសព្វថ្ងៃក៏គាត់នៅដែរ គាត់អត់ទៅណា មកណា គាត់នៅភូមិគាត់ កើតទឹកកើតដីកើតដូះគាត់នៅនឹងទៅ ។

ដានី : កាលជំនាន់នោះ ពូមានស្គាល់ឈ្មោះក្នុងចំណោម២០ នាក់ដែលពូធ្លាប់ទៅជួយនឹងនៅចាំឈ្មោះដែរអត់?

ភីម : អី! ភ្លេចអស់ហើយ ប្រជាជនច្រើន ខ្ញុំមិនសូវបាន ។

ដានី : មានរាប់អានអីពួកគាត់អត់?

ភីម : រាប់អាន គាត់មកលេងដូះតើ តែខ្ញុំវាភ្លេចឈ្មោះវាយូរហើយភ្លេចឈ្មោះគាត់ តែស្រីៗទេ

អត់មានសុខ្ខៃតែនារីៗ ប៉ុន្តែ ក្មួយៗ នឹងមកបែកមែ បែកឪនឹងខ្ញុំក៏យកអង្ករ យកអីទៅក្រណាត់ សារ៉ូងអីទៅឲ្យ ។ ហើយខ្ញុំក៏នឹកឃើញហើយ ខ្ញុំនេះវាបច្ចេកទេសជំនាញខាងជាន់តុ ជាន់ទ អត់អ្នកណាធ្វើខ្ញុំមកវិញ ។

ដានី : ភាគច្រើនស្រី ក្នុងចំណោម?

ភីម : បាទ! ស្រីប្រហែលជាប់២០ នាក់ ៣០ នាក់ដែរនឹង ហើយចាស់ៗ ម៉ង់ សុខ្ខៃចាស់ៗ បែកកូន មកតែមែ ខ្ញុំ ។

ដានី : អញ្ជឹងសព្វថ្ងៃពួកគាត់ទាំងជិត៨០ នាក់នឹងនៅរស់នៅ?

ភីម : នៅនឹងដូរនឹង នៅភូមិនឹងឯង តែគាត់ទៅនេះ ទៅស្រុកកំណើតខ្លះហើយ ។

ដានី : ទៅស្រុកកំណើត?

ភីម : បាទ! ហើយខ្ញុំក៏តាំងពីនឹងមក អត់ដែលទៅអើតកន្លែងនឹងទេ អត់ដែលបានទៅមើលវា អត់ មានអីទៅវាពិបាកដើរនៅតែនឹងទៅ សូម្បីទៅណា តែពីនេះទៅថ្នល់បើម៉ាក៏ឡូពីរក៏ឡូក៏ខ្ញុំអត់ ដែលបានដើរ បើដើរមានតែទៅសៀមរាបទៅដូរនោះម៉ង់ ទៅស្រុកទៅបងប្អូននៅភ្នំពេញ ទៅតែនឹងម៉ង់ ។ គិតតែខំរកដូចជាធ្វើខំរកចិញ្ចឹមកូន ចិញ្ចឹមចៅប្រពន្ធអី ខ្ញុំវាកូនច្រើនដែរនោះ កូនវាតូចច្រើន ដល់យើងវាខំរកចិញ្ចឹមកូន ។

ដានី : ពូមូលហេតុដែលពួកគាត់៨០ នាក់គាត់មកពីស្រុកមក ដោយសារសង្គ្រាម?

ភីម : សង្គ្រាមកើតមាននៅភូមិគាត់ ។

ដានី : សង្គ្រាមខាងណា?

ភីម : កាលនឹងមានរដ្ឋាភិបាលជាមួយខ្មែរក្រហម ។

ដានី : ដូចថាកន្លែងនឹង ភូមិគាត់នឹងគេច្រើនកន្លែងសមរក្សាមក?

ភីម : បាទ! ច្រើនសមរក្សាមក ។

ដានី : អញ្ជឹងគាត់រត់មកខាង?

ភីម : ហើយខ្ញុំបើថាភូមិនឹងព្រៃឈ្មោះដែរទេ ខ្ញុំអត់ដែលបានស្គាល់ថាភូមិនឹងម៉េចទៀតទេ អត់ ដែលបានទៅដល់ភូមិនឹងទេ ទៅអត់រួច ។ ដែលទៅៗយកអីៗ ដែលយកទៅឲ្យគាត់នឹង ដឹកកោ យន្តខ្លះឯងទៅម៉ង់ មានកោយន្តខ្លះឯងទៅដឹក ។

ដានី : ចុះពូមានធ្លាប់មានជួយក្រៅពីប្រជាជនជិត៨០ នាក់នឹង ប្រជាជនផ្សេងទៀតដូចជាធ្លាប់ជួប គ្នា ឬក៏កន្លែងណាមួយពូធ្លាប់ដល់ចំណីអាហារ ឬក៏ជួយពួកគាត់ឲ្យរួចផុតពីការសម្លាប់ ឬក៏ ជួយជូនពួកគាត់ទៅជំរុំ ដូចជាជំរុំតាមទល់ដែនទៅអីផ្សេងៗនឹង ពូមានធ្លាប់ទេ?

ភីម : អត់ទេ បើគេអត់មានដែលបានជួយគេទេ ខ្ញុំផ្ទាល់ខ្លួនឯងបើបានគេជាជួយបើអត់បាន ដល់យើងអត់មានបានជួយអ្នកណាទៀត ដល់បានតែប៉ុន្តែនឹង ខ្ញុំមនោសញ្ចេតនាបស់គាត់អរិករាយពេលដែលខ្ញុំត្រូវបាននឹង កាលពីមុនគាត់ព្រួយបារម្ភដែរ វាអត់បាយអត់ទឹកកូនចៅរញ្ជ័រញ្ជ័រ ដល់ពេលខ្ញុំយកដាក់គោយន្តទៅឲ្យអញ្ជឹងទៅ គាត់មានអារម្មណ៍មួយគឺសប្បាយរីករាយល្អ រាប់អានគាត់មករហូត មកដល់សព្វថ្ងៃខ្ញុំមិនដែលបានទៅលេងផ្ទះគាត់ ។ បើខ្ញុំទៅ ជួនកាលជួបគាត់នៅស្រែណាយអី គ្រាន់អីអើៗភ្លេចឈ្មោះគាត់ តែវាទៅរយៈពេលខ្លីបានម៉ាខែ ហើយភ្លៀងដល់ភ្លៀងមកខ្ញុំទៅមកអត់រួច ។

ដានី : ចុះពូមានស្គាល់អ្នកណាទៀតដែលគាត់ដូចជាធ្លាប់ដូចខ្ញុំជម្រាបមិញគាត់ធ្លាប់បានជួយប្រជាជន រួចពីការសម្លាប់ ដូចជាជួយដល់ចំណីអាហារ ឬក៏ជួយជូនពួកគាត់ដូចរត់មិញអញ្ជឹង ពូអាចស្គាល់ពីណាដែលគាត់ធ្លាប់ជួយអញ្ជឹង?

ភីម : នៅកន្លែងនេះដូចមិនមានទេ មិនមានទេជួយពីដើម ជួយមានតែដូចជំរុំ ដូចខាវឌីវង ដូចអូរ គ្រាវដូចអីពីដើមអានីន មានអង្គការកាកបាទក្រហមជួយមែន អានីនប្រជាជនរាប់ពាន់ រាប់ម៉ឺន ។

ដានី : អត់ទេ ដូចពេលដែលគាត់ធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ ដូចថាកន្លែងនឹងវាភ្លេងផ្លូវ ឬស្តីគាត់អាណិតជួយប្រាប់ផ្លូវ ឬជួយជូនទៅនោះ?

ភីម : ដូចអស់ ដូចអត់ដែលឃើញ អត់មាន វាអត់ ។

ដានី : ហើយមួយទៀតដូចជំនាន់ពាណិជ្ជកម្ម ជំនាន់៧៥-៧៧ ពេកធ្វើការនឹង គាត់ធ្លាប់ជួយដល់ចំណី ឬក៏គាត់ជួយឲ្យគាត់ប្រជាជននឹងរួចផុតពីការសម្លាប់អីអញ្ជឹង ឬក៏ធ្លាប់មានរាប់អានជាមួយជនជាមិត្ត ជាក្រុម ជាបងប្អូន ឬក៏យ៉ាងម៉េច?

ភីម : ជំនាន់ពាណិជ្ជកម្មកាលនឹងខ្ញុំនៅវ័យក្មេង ការធ្វើដូចថាវាលំបាកខ្លួនឯង វារកកន្លែងវាមិនដឹងដែរ កាលជំនាន់នឹង បើខ្ញុំកាលនឹងវានៅពិការ ទេណាគេមិនរួចដែរ ផ្ទះខ្លួនឯងមិនបានទៅមើលទៀត មិនដឹងជាបងប្អូនវាយ៉ាងម៉េច ដល់ពេលឥឡូវបានយើងជួបគ្នា មិនដឹងថាបងប្អូនគេស្លាប់អស់ទៅហើយ ។

ដានី : បាទ! ខ្ញុំចង់ជម្រាបប្រាប់ពូម៉ាសារទៀត ថាពួកខ្ញុំមកពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាៗ នឹងមានគួរនាទីប្រមែមប្រមូលឯកសារពីអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥-៧៧ ។ ហើយយើងប្រមែមប្រមូលឯកសារនេះ មានការអនុញ្ញាតពីខាងរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីចងក្រងទុកជាឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនឹង ដើម្បីដូចយើងស្វែងរកយុត្តិធម៌ដល់ជនរងគ្រោះ ។ ហើយខ្ញុំមកដល់ផ្ទះពូនេះ ដោយសារខ្ញុំចង់ដឹងរឿងវាវដូចខ្ញុំបានជម្រាបពូមិញអញ្ជឹង ថាគោលបំណង

របស់ខ្ញុំ ចង់ជួបអតីតកម្មភិបាល យុទ្ធជនដែលគាត់ធ្លាប់ជួយដល់ជនរងគ្រោះ ដែលជា
ប្រជាជនមិនមែនជាអ្នកមូលដ្ឋានអីព្រឹត្តិ ។ អញ្ជើញមានអីចង់បន្ថែមនូវអ្វីដែលពួកខ្ញុំអត់បាន
សួរនាំអី ក្រែងលទ្ធផលមានអីបន្ថែមអាចជា ។

ភីម : អត់មានអីបន្ថែម បានមកសួរខ្ញុំក៏អរគុណដែរនឹង តែវាមិនដឹងមានអីបន្ថែមសម្រាប់បំពេញ
រឿងខាងផ្នែកអីទៀត អ្វីដែលខ្ញុំដឹង ខ្ញុំជម្រាបបានតើ មិនដឹងវាយើងមិនច្បាស់ដូចជាអ្វីដែល
យើងដឹងដូចខ្ញុំជម្រាបបានមិញអញ្ជើញ ខ្ញុំជម្រាបម្តង ព្រោះវាដូចជាភាគច្រើនរបស់សិប្បាធិការ ២០
៣០ ឆ្នាំ ដូចខ្ញុំមានអាជីពដូចខ្ញុំជម្រាបអញ្ជើញវាក៏តែតែរឿងបង្កើតអាជីពមួយសម្រាប់ខ្លួនឯង
ដល់ពេលពិការទៅនេះ មានដឹងថាទឹកឃើញរកអី ម៉្លោះហើយបើធ្វើស្តីក៏ធ្វើមិនកើត គិតតែខំ
អាននិព្វាយមាណសដើម្បីចិញ្ចឹម ។ អញ្ជើញបានខ្ញុំនឹកគុណក្លាយ កុំបានខ្លួនឯងមានគំនិតចាប់
វិជ្ជាសិប្បកម្មទេ បើជាអត់ជីវិតខ្ញុំមិនដឹងធ្វើអីបាន ។ វេទនាមហាវេទនា បងប្អូនពិការដែល
នៅនេះ ខ្ញុំមើលឃើញគ្នាដែលគ្នាអត់មានអាជីព ធ្វើការយ៉ាងៗ ហើយខ្ញុំជាមួយប្តីប្រពន្ធត្រីក
ឡើងឈូសៗ ថ្ងៃឡើងឈូស ដៃឡើងក្រិនអស់ហើយឈូសឈើនឹង ហើយប្រើៗអញ្ជើញ ម្តង
រកស៊ីបានភិចត្ត រកស៊ីបានទាល់ឥឡូវខ្ញុំចាស់ហើយកូនចៅវាចេះគ្រប់គ្នាទៅខ្ញុំឈប់ធ្វើ ខ្ញុំទុក
ការងារនឹងឲ្យកូនចៅវិញ ដល់អញ្ជើញរាល់ទៅវិញ ។

ដានី : សព្វថ្ងៃពួកអ្នកនៅភូមិអីកេដែរ?

ភីម : ភូមិស្រះឈូក ។

ដានី : ឃុំ?

ភីម : ឃុំត្រពាំងប្រិយ ។

ដានី : ស្រុក?

ភីម : អន្លង់វែង ។

ដានី : សព្វថ្ងៃពួកប្រកបមុខរបរ?

ភីម : ធ្វើសិប្បកម្ម ដល់ឥឡូវខ្ញុំឈប់ធ្វើអាននិព្វាយ ខ្ញុំធ្វើបំណាច់ ខ្ញុំមានបំណាច់ដំឡូងមី ដាំអីទៅ ខ្ញុំ
ប្រើភិចត វាយើងមិនបានទៅធ្វើខ្លួនឯងទេ គ្រាន់បាននេះអីទៅឲ្យគេជួលគេទៅដាំអីទៅណា ។

ដានី : អញ្ជើញអរគុណច្រើន ។

« ចប់ »